

İnfak Ahlâkı

Bismillahirrahmanirrahim. Allahümme salli ala seyyidina Muhammed

İnfak, Arapçada nfk kökünden gelir. Arapçada kelimeler üç harften türer. Birinin ihtiyacını gidermek anlamında kullanılan nafaka da aynı kökten gelir. **Peki, infak nedir?** İnfak; *tükenmek, azalmak* demektir. İslam'daki anlamı ise *malın elden çıkmasıdır*. Aslında mal ile de sınırlı değildir, *sahip olduğumuz ne varsa ve Allah rızasını gözeterek elden çıkardıklarımız infaktır*. Çünkü infak sadece para ile sınırlı değildir; sağlık, gençlik, güzellik, mutluluk ve ilimde de infak yapabiliriz.

Nafaka, *harcanan para* demektir. Toplumda, boşandıktan sonra bilinen bir nafaka kavramı var; esasen şu an evli bir adamın veya bir babanın çocuklarına harcadığı, karısına harcadığı paranın adı İslam'da nafakadır, pek güzel hasenattır. Adamın evine getirdiği iğneden suya, ekmeğe kadar her şey onun sadaka hanesine, nafaka hanesine yazılır. Çünkü ev halkının ihtiyaçlarını giderir, bunları yapması onun görevidir olmasına rağmen sadaka da kazanır.

Karı-koca boşandığı zaman kadının 3 ay boyunca beklemesi dediğimiz iddet döneminde, kadın başka bir erkekle evlenemeyeceği için boşanan eş, eski karısına 3 ay daha nafaka vermeli, onun geçimini sağlamasına yardım etmelidir. Burada erkeğin yaptığı lütuf değil Allah'ın takdir ettiği bir görevdir. Kadın neden 3 ay boyunca iddet bekler ve evlenemez? O süre zarfında eğer hamileyse ortaya çıksın, herhangi bir karışıklık olmasın ve kadın daha sağlıklı bir ruh haliyle karar verebilsin diye 3 hayız döneminin bitmesi beklenir. Çünkü kadınlar kesinlikle erkeklerden çok daha duygusaldır ve bir evliliğin etkisini üzerinden atmaları kısa sürede olamaz. (Başka hikmetleri de elbette vardır, Rabbimiz en doğrusunu bilir.)

Bugün nafakayı boşandıktan sonra kadının düzenli olarak aldığı para olarak biliyoruz ama aslında İslam'da böyle değildir. Nafaka, daha önce belirttiğimiz gibi 3 aylık bir süreçtir. Sürecin sonunda artık kadın ve erkeğin birbirleriyle olan bağları tamamen kesilir ve onlar artık iki Müslüman kardeş olurlar. 3 ayın sonunda kadın başkasıyla evlenebilir ya da istediğini yapabilir ama geçimini kendisi sağlamak zorundadır.

Kadının bu süreç sonunda nafaka almaya devam etmesi haramdır.

Eğer çocuk varsa, baba çocuğun ihtiyaçlarını ömrü boyu karşılamak zorundadır, aksi büyük bir vebal ve haktır.

Peki, kadın boşandıktan sonra nafakası da yoksa işi de yoksa hayatını nasıl devam ettirecek? İslam'da bunun için '*Mehir*' dediğimiz kavram vardır. Maalesef Mehir bizde son yıllarda çok sembolikleşmiş durumda.

Sanki bir hanım takvalıysa ve imanlıysa mehir istemesine gerek yokmuş gibi ya da Bakara suresini ezberlesin, şu sureyi ezberlesin, beni hacca götürsün gibi isteklerde bulunuyoruz oysa bunlar gerçekçi değildir.

Kimse boşanmak için evlenmez fakat boşanmak tatsız bir hadisedir ve *insanlar her şeyi yapabilecekleri için Allah Mehir isteyin diyor bir nevi kadınları güvence altına alıyor*. Fıkıh derslerinde ***mehir Allah'ın hanıma taktığı takıdır*** diye bir tarif öğrenmiştim, **bu sana Allah'ın taktığı bir takıdır bunu reddetmemelisin, reddedemezsin. Neden? Çünkü insanoğlusun, ne yaşayacağını, hayatın neler getireceğini bilemezsin**. Çok severek evlendiğin biriyle zıt düşebilirsiniz, anlaşılamayabilirsiniz ya da eş ölebilir. Bu yüzden kadının en az bir yıl kendi geçimini sağlayacak güvencesi olması lazım. **Mesela bir kadın evlendi, bugün boşansa bir yıl boyunca kirasını ödeyebilecek, yemeğini alabilecek, seyahatini gerçekleştirebilecek parayı evliliğin başında Allah istemesini istiyor. Böylece ani bir boşanma durumunda kadının ortada kalman engellenmiş oluyor**.

Evliliğin başında mehirin tamamının alınması daha evladır, tamamı alınmadıysa bile yarısı kesinlikle alınmalı. Alınmazsa haram değil, mehir infak da edebilir, hiç istemiyorum da denebilir ama Allah "alın" diyorsa bunda hayır, hikmet, sebep vardır. Bunda paragözlük yoktur, fenalık yoktur. *İnsanın ortada kalması, başkasının parasına muhtaç olması kadar kötü bir durum yok. Bu yüzden Allah, kadın evliliğin başında kendisini güvenceye almalıdır diyor*. Mehir kavramına da değindikten sonra infak ile devam ediyoruz.

Bakara suresi 215. ayette diyor ki: "**Sana infakı, Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki verdiğiniz hayır anne-baba, yakınlar, öksüzler, yoksullar ve yolda kalmışlar içindir. Yaptığınız hayrı Allah muhakkak bilir.**" Allah bize bu ayette infak ederken gözetmemiz gereken sırayı bildirmiştir.

Kuran-ı Kerimde namaz ve infak, namazla zekât sürekli bir arada gelir. Allah müminlerden bahsederken; **Onlar namazı kılarlar zekâtı verirler**, der. Çokça tekrar eder, namazdan sonra hep zekât gelir. Zekât nedir? Zekât, vermemiz gereken farz meblağdır.

Eğer insanın kenarında sahip olduğu nisap miktarında parası varsa yani eğer 81 gram altını ya da buna denk gelen bir birikimi veya bir iş yeri varsa ve oradaki malın tutarı yine bu nisap miktarına denk geliyorsa, bulunan malın üzerinden 1 yıl geçtikten sonra, malın miktarının toplamının yüzde iki buçukunu (% 2,5) zekât olarak vermelidir.

Allah hep namazla zekâtı bir arada veriyor Kur'an'da, buna karşın onlar namazı kılarlar ve kurban keserler ya da namazı kılarlar ve hacca giderler dememiştir.

İslam âlimleri bu konuda şöyle diyor: **Eğer bir insan namaz kılıyorsa, Allah'a karşı kulluğunu kabul etmişse, Allah'a karşı boyun eğmişse bu durum onu elindekileri paylaşmaya sevk etmeli.** *Namaz seni öyle bir inşa edecek ki sana infak ahlakı verecek, elindekileri paylaşmanı sağlayacak.* Namazla infakın böyle bir bağlantısı vardır. Eğer insan namaz kılıyorsa bununla birlikte zekât vermesi gereken durumda vermiyorsa, kıldığı namazın henüz ona tesir etmediğini anlarız. Çünkü Peygamberimiz aleyhissalatu vesselam buyurmuştur ki: *'Zekât vermeyenin namazı yoktur'*. Eğer kıldığımız namazsa zekâtı da verebilmemiz gerekirdi. Hem Allah'ın kulu olduğunu düşünüp, Allah'a secde edip, Allah'ın malını kıskanmak olacak iş mi?

Kuran'da *infak* kelimesi 73 kez geçer ve bu hiç de azımsanacak bir sayı değil. Artık ne kadar önemli olduğunu siz düşünün. Allah elimizdekileri paylaşmamızı, diğer insanlara vermememizi istiyor. İnfak elimizdekileri vermek, paylaşmak demiştik; insan çok param yok ne yapacağım diye düşünebilir ama Allah-u Teâlâ elimizdeki her şeyin infakını yapmamızı istiyor.

İnsanın malı varsa kesinlikle infak etmeli. Eğer çok parası varsa (bu çokluk miktarını yukarıda belirtmiştik) zekât vermeli eğer yoksa sadaka vermelidir. Bunu mutlaka düzenli yapmalıdır. Canımızın istediği gün 100 TL verip sonrasında bir hafta boyunca bir ay boyunca sadaka vermemezlik yapamayız. Mutlaka haftada bir - bence her gün- sadaka verilmeli. Mesela günlük olarak askıda ekmek uygulaması olan fırınlara en az bir ekmek parası -daha fazla da olabilir- bırakmalıyız, böylece gün içinde parası olmayan biri gelip ücretsiz ekmek alabilir, bu bir sadakadır.

Yahut internetten birilerine ulaşabiliriz, çevremizde ihtiyaç sahibi varsa onlarla paylaşabiliriz. İnsan her gün veremese bile mutlaka haftada bir, her cuma sadakasını vermeli. Böyle yapsa ne güzel olur: **Ey iman edenler! Helal olarak kazandıklarınızın ve sizin için yerden bitirip çıkardığımız ürünlerin iyi ve temiz olanından Allah için sarf edin. Zekât ve sadaka verin. Kendinizin gönül rızası ile değil ancak gözünü kapatıp alabileceğiniz kötü şeyleri vermeye kalkışmayın.**

Bilin ki Allah zengindir, hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Ve övülmeye layık olandır.
(Bakara suresi, 267)

Şu anda bizim insanımız savaştakilere mağdur olanlara, ihtiyaç sahiplerine kullanmadığı kıyafetleri veriyor. Bu başlı başına çirkin bir olaydır. **Neden bizim kullanmadığımız eşyaları başkası kullanıyor?** Allah infak isterken, sadaka isterken kıyamadıklarımızı istiyor. Eğer kullandığımız kıyafet eskimiş halde ise ve onu giymekten bıkmışsak "infak edeyim ihtiyaçları var" diye düşünemeyiz; **onu çöpe atmamız gerekir ya da temizlik bezi yapmamız...** Allah, yukarıdaki ayetinde tarifi net bir şekilde yapıyor. *Allah, gönül hoşluğuyla alamayacağıın ancak gözün kapalı olarak alabileceğın bir şeyi kimseye verme diyor, ancak gönül hoşluğu ile seve seve alabileceğın şeyleri insanlara ver diyor.*

Eğer kullandıklarımızdan vereceksek de o hâlâ kullanılabilir nitelikte, kullanabileceğimiz kalitede olmalı ve onu vermeden önce güzelce yıkamalı, ütülenmeli ve güzel kokular sürüp güzelce paketlendikten sonra verilmeliyiz. Hz. Aişe herhangi bir şey infak edeceği zaman ona güzel kokular sürüp de vermiş. Çünkü **ben bir şeyi infak ettiğimde o önce Allah'ın eline ulaşır, biliyorum, inanıyorum onu önce Allah alır sonra ihtiyacı olan kula verir. Verdiğimi önce Allah'a veriyorum bu yüzden çirkin, kötü kokulu şekilde veremem. En güzel haliyle vermem lazım diye düşünüyorum.**

Bizde infak ederken en güzel hâlimizle etmeliyiz. Mesela şu anda pandemi dönemindeyiz birbirimizi gözetmeliyiz. Kişi maaş alıyor olabilir aynı zamanda arkadaşı, komşusu almıyor olabilir. Bu durumda arkadaşımızla paylaşmak zorundayız. Paylaşabilir miyim diye düşünmemeliyiz, paylaşmalıyız. Mesela parayı çok güzel bir zarfa koyalım, daha sonra sevdiği bir kitap alıp kitabın arasına koyarak arkadaşımıza kitabı hediye edelim. *Yani reddetme imkânı kalmasın ve o kadar güzel yapalım ki incinmesin. **Diyelim ki: bunu Allah gönderdi, benden değil.***

Bizim insanlara yardım ederken edep kazanmamız gerekiyor. İnsanların içinde birine para verilmez, insanların içinde yardım edilmez, ben sana bunu vermek istiyorum denilmez. *"(Sadakalar) kendilerini Allah yoluna adayan, yeryüzünde dolaşmaya güç yetiremeyen fakirler içindir. İffetlerinden dolayı (dilenmedikleri için), bilmeyen onları zengin sanır. Sen onları yüzlerinden tanırsın. İnsanlardan arsızca (bir şey) istemezler. Siz hayır olarak ne verirseniz, şüphesiz Allah onu bilir."*
Bakara 275. Ayet

İnsanlara bir şeye ihtiyacın var mı diye sormak boşuna, çünkü gerçek ihtiyaç sahipleri söyleyemezler. Az çok bilindir ihtiyacı olup olmadığı. *Mesela arkadaşımızı arayalım "Pazardayım, sana kahveye geleceğim" diyelim, meyve sebze alıp götürelim.* Evinde yoksa da meyve sebzesi yok diyemez ki! O yüzden sormadan alacağız.

Yusuf Suresi 86. ayette Hz. Yakup şöyle diyor: *"Ben hüznümü ve kederimi yalnızca Allah'a arz ederim..."* Allah böyle olmamızı istiyor. Allah, insanlara el aç onlardan iste, demiyor ama diyor ki; **Müslümanlar birbirini gözetmeli.** Gözümüzü açacağız, birinin ihtiyacı var mı diye araştıracağız ve bu yardımı en güzel haliyle, hissettirmeden, incitmeden yapacağız. *"Seni görmeye geldim, seninle sohbet etmeye geldim"* deyip, ihtiyacı olan şeyleri de getirip hissettirmeden bırakacağız. Başka bir gün gelip ona teşekkür edeceğiz *"İyi ki varsın"* diyeceğiz *"Senin sayende sevap kazandım, sen benim ecir kapımsın, sen benim cennet kapımsın* senin bana teşekkür etmene gerek yok asıl ben sana teşekkür ederim!'"...

Yardım ettiğimiz kişi kendini kötü hissetmemeli, aşağılanmış hissetmemeli; çok şerefli, çok izzetli hissetmeli, incinmemeli. Bu hassasiyette olmalıyız. **Verdiğimizde lütfetmiş olmuyoruz. Allah x kişinin ihtiyacı olan parayı bizim cebimize koymuş, götürüp ona vermemiz gerekiyor; vermediğimizde zulmetmiş oluyoruz.** Lütfetmiş olmuyoruz, görevi yerine getirmiş oluyoruz.

Linkleri yukarı kaydırmayın arkadaşlar, 3. çantayı almayın gidin komşunuza yardım edin. Vermediğiniz her an siz zarardasınız. Sizde 4 çeşit yemek yenip komşunuzda 1 çeşit bile yenmiyorsa siz zarardasınız.

Evet, günümüzde internet üzerinden yardımlar yapılabilen ama birebir yardım etmek çok önemli. Çevrenizden bir aile belirleyip -bu komşunuz olur, arkadaşınız olur- ben bu aileyi gözeteceğim, onlara düzenli yardım edeceğim diye niyet etmelisiniz. Bu, ayda belli bir miktar para olabilir, kırtasiye masrafları olabilir. Onlara gidip bire bir yüz yüze gelip yardımda bulunmalısınız. Bu yardımlar herkesin kendi imkânlarına göredir. İçimizden öyleleri vardır ki on eve yardım edebilir, öyleleri vardır bir eve yardım edebilir, öyleleri de tenceresindeki yemeğini *paylaşabilir hepsi kabul.* **Allah için miktar önemli değil, Allah için önemli olan kim gücüne göre ne veriyor.** Birinin cebinde sadece 10 TL var diğersinin cebinde 1000 TL. İkisi de sadaka veriyor ancak biri cebindeki 10 TL'nin hepsini verdi, diğeri 1000 TL'nin 200'ünü verdi. Burada 10 TL daha kıymetli çünkü bütün parasını verdi, kendisine hiç bırakmadı. Diğeri miktar olarak fazla vermiş olabilir ama ilki bütün parasını verdi. **Burada önemli olan ne kadar gayret edildiği, ne kadar kendimizden verdiğimizdir.**

Düzenli yardım ettiğimiz insanlar olmalı, bunu ilke edinmeliyiz. İhtiyaçlı insanlarla muhatap olup, yardım etme edebini kazanmamız gerekiyor. Gidip onlarla sohbet etmeli, selam vermeliyiz; nasılsın, diye sormalıyız. O insanların isimlerini öğrenmeliyiz. **Kapıdan yardımları verip kaçmamalıyız.**

“Mallarını Allah yolunda sarf edenlerin durumu yedi başak bitiren ve her başağında yüz tane bulunan bir tohum tanesinin durumu gibidir. Allah dilediğine kat kat verir. Allah rahmet ve ihsanı bol olan her şeyi bilendir.

Allah yolunda mallarını harcaayıp da harcadıkları şeyin ardından başa kakıp, gönül kırmayanların verdiklerini hiç hissetmeyenlerin mükâfatı rableri katındadır.”
(Bakara Suresi, 261)

Mesela birinin maaşı yok gittik, infak ettik; tamam Allah razı olsun. Ertesi gün o kişiyi gördük; mağazada alışveriş yapıyor, kendisine elbise alıyor. Yanımızdakini dürtüp diyoruz ki “Bak ya biz de ihtiyacı var diye gittik yardım ettik gelmiş burada elbise alıyor”. **Bize ne? Sana ne! İstedliğini alır. Verdin onu artık infak ettin. Bitti! Neden fakirlerin sadece nohuta ve sabuna ihtiyacı olduğunu düşünüyorsunuz? Fakirler de dişlerini fırçalar, fakirler de parfüm sıkabilir, fakirler de elbise alır, fakirler de çikolata yer, muz yemek ister... Bizim normalimiz ona gelince mi lüks? Niye yemesinler? Bu ne hadsizlik ne kendini bilmezlik, nasıl bir kibirdir bu?**

Ramazan paketlerinde sadece kuru kumanya olması hayli saçma çünkü o evlerde çocuklar da var. Eğer bir aileye alışveriş yapıyorsak; kişisel bakım ürünleri, çocuklara çikolata, birkaç tane balon, meyve, sebze, tavuk, et hepsi olmalı. **Evimize nasıl alışveriş yapıyorsak onlara da öyle ve aynı yerlerden alışveriş yapacağız. Bu insanlar sürekli mercimek yemek zorunda değiller.** Neden fakirin zelil olmasını istiyoruz. Neden elbise almasını, belki canı elbise almak istemiştir, güzel giyinmek istemiştir. Ya da bir kafede çay içerken gördüğümüzde “Aaa bizde onu ihtiyaç sahibi zannediyorduk kafede çay içiyor” diyemeyiz. **Bize ne, oturur.** Sadece karnımızın mı ihtiyacı var? Ruhumuzun da kalbimizin de ihtiyacı var. Biz insanız, o değil mi? Nasıl ki bunalıp, dışarıda bir yere gidip bir şeyler içmek istiyorsak, o da bunalmıştır, istemiştir. Nasıl ki biz yeni kıyafetler giymek istiyorsak o da istemiştir. **Ama yook, infak ettik ya onlar bütün gün çocuklarla ekmek kemirmeli niye şimdi böyle şeyler yaptılar ki?**

Ayette yer alan *mükâfatı rableri katındadır* ifadesi çok önemlidir. Allah bazı işlerin direkt karşılığını söyler, mesela der ki: Onlara köşkler verilmiştir, onların altlarından ırmaklar akan bahçeleri vardır...

Ama bazı ameller var ki mükâfatları Allah katındadır, yani sürprizdir. Allah'ın sürpriz yaptığını düşünsenize, acaba nasıl bir sürpriz? Yaptığımız o kadar güzel o kadar önemli ki bunun karşılığını ancak Allah katında göreceğiz. Sana bir sürpriz hazırlıyorum, diyor. Bütün acını, kederini, hüznünü giderecek bir sürpriz.

Bir tatlı söz ve bir kusur bağışlama, peşinden eziyet gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah ganidir bu tür sadakalara ihtiyacı yoktur. Halimdir cezalandırmayı ihmal etmez, ancak mühlet verir. (Bakara, 263) Kişinin parası var ve sadaka veriyorsa ama karşı tarafın burnundan getiriyorsa, aşağılıyor, hakir görüyorsa, arkasından konuşuyorsa verdiği sadakanın hiçbir hayrı yoktur. Birini inciterek sadaka veriyorsak bunun hiçbir hayrı yok. **Allah diyor ki: Ben ganiyim senin parana ihtiyacım yok zaten. O parayı da sana ben vermiştim sen ne yaptın? onu kötü bir şekilde kullandın.**

Diyelim ki öbürünün de hiç parası yok, yardım etmek istiyor ama edemiyor. Gidiyor o kişiyle tatlı bir sohbet ediyor, bir bardak çay içiyor onun gönlünü ısıtmaya çalışıyor. Diyor ki: *Geçer bu günler, ben senin yanındayım, sana dua ediyorum. Korkma inşallah Allah hayırlı bir kapı açacaktır. Ona kek yapıp götürüyor yanında olmaya çalışıyor. Allah katında bu sadaka çok büyüktür.* Çünkü burada iyi niyet var. Öbürü zengin ama kıymetini bilemedi. Oysa hoş, gönül alıcı, tatlı bir söz Allah katında milyarlarca paradan daha kıymetlidir.

Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı halde insanlara gösteriş için malını sarf eden adam gibi sizde sadakalarınızı başa kakarak ve verdiğiniz kimseyi inciterek boşa çıkarmayın. (Bakara, 264)

İnsan olur ki fazla fazla veriyordur, yığıyordur, çok yardım ediyordur ve insanları incitmiyordur da ama hepsini desinler diye yapıyordur. Falanca da ne kadar çok sadaka veriyor desinler diye yapıyordur, insanlara gösteriş için yapıyordur buna *riya* diyoruz, bundan kişinin kazanacağı hiçbir sevap yoktur. Hatta bu azap sebebi olacak bir davranış. Çünkü yaptığımız amelleri Allah için yapmamız gerekiyor, insanlara gösteriş için değil. **Allah sakın başa kakma diyor, ne yapmış olursak olalım başa kakarsak sadaka boşa gider.** Yardım ederken, incecik ipin üzerinde yürür gibi hareket etmeli. Çünkü yoksulun kalbi hassastır çok kolay incinir.

İşte bu şekilde mal sarf eden kimsenin durumu üzerinde biraz toprak bulunan şu kayaya benzer ki ona şiddetli bir sağanak yağmur isabet edince onu sert, çıplak bir kaya halinde bırakır. Bunun gibi gösteriş yapanlar, verdiğini başa kakanlar kazandıklarından da hiçbir şey elde edemezler. Zira Allah kâfirler ve nankörler

topluluğunu doğru yola eriştirmez. (Bakara,264) Başa kakarak yardım yapan kimselerin durumu da bu kayaya benzer yapmış olduğu o yardım görünür gibidir ama hiçbir değeri yoktur.

Allah'ın rızasını istemek ve içlerindeki imanlarını kökleştirip sağlamlaştırmak için mallarını sarf edenlerin durumu da yüksek bir tepede bulunan bol yağmur değince ürünlerini iki kat veren veya bol yağmur değmese bile aynı ürünü vermek için çiselemenin bile yettiği bir bahçenin durumu gibidir. (Bakara, 265) Yani yaptığını da yalnızca Allah rızası için yapana bol bol mükâfat vardır.

Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir. Sizden biriniz arzu eder mi ki alt tarafında ırmaklar akan ve içinde her çeşit meyvelerden bir miktar bulunan hurma ve üzüm bağı olsun. Hem kendisine ihtiyarlık çökmüşken hem de güçsüz bakıma muhtaç çocukları varken bu sırada ateşli kavurucu bir kasırğa ortaya çıkıp da bağı kasıp kavursun. Elbette istemezsin. İşte Allah düşünesiniz diye ayetlerini böyle açıklıyor. (Bakara, 266)

İnsanın çok sevdiği malı ve mevki elinden alınabilir bundan dolayı mal, mevki ve servet ile övünüp gururlanma. Nice sultanlar, devletler, saraylar yıkılmıştır. Baki kalacak olan yalnızca Allah'tır.

Ey iman edenler! Helal olarak kazandıklarınızın ve sizin için yerden bitirip çıkardığımız ürünlerin temiz ve iyilerinden Allah için sarf edin. Zekât ve sadaka verin. Kendinizin gönül rızası ile değil ancak gözünüzü kapatıp alabileceğiniz kötü şeyleri sakın vermeye kalkışmayın. Bilin ki Allah zengindir, hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Ve övülmeye layık olandır. (Bakara, 267)

Şeytan sizi fakirlikle korkutur. Fakir düşeceğinizi düşündürerek zekât ve sadaka vermekten sizi caydırır, çirkin şeyleri emreder. (Bakara, 268) Bunu şöyle de düşünebiliriz; illa büyük mal vermek olmayabilir. Mesela senin çok sevdiğin bir defterin var ve bunu arkadaşına infak etmek, hediye etmek istedin. Şeytan gelir sana der ki: "Ama sende de bir tane var, ama sen de onu çok seviyorsun..." diyerek seni onun yokluğu ile korkutur. Ama korkma. **Allah ise emrini yerine getirmek için sarf eden sizlere kendisinden bir mağfret ve bolluk vadeder. Allah'ın lütfu ve ihsanı geniştir, O her şeyi hakkıyla bilendir.** (Bakara, 268)

İnfak en sevdiğimiz şeylerden yapılandır. En sevdiğimiz kalem, en sevdiğimiz elbise, en sevdiğimiz zamanımız, en sevdiğimiz duygumuz... Kıyamadıklarımızdan vermek demektir.

O Allah hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet nasip etmişse muhakkak ona çok hayır verilmiştir. (Bakara, 269)

Hikmet en karışık anlarda hak ile batılı, doğru ile yanlış keskin bir şekilde birbirinden ayırabilme kabiliyetidir. Hikmet, Allah'ın hidayet ile birlikte kullarına verdiği hediyedir.

Yukarıda infaktan, sadakadan, şeytanın korkutmasından bahsettikten sonra Allah'ın hikmet verdiğini hatırlattı bize. Bu ne demek? Eğer infak ahlakını, infak edebini iyi bir şekilde anlayıp uygulayabilirsek, hayatımıza bu kavramı oturtabilirsek, Allah bize hikmet verebilir. İnfak, hikmetin kapılarından biridir. **Bu ayet öğütleri olgun akıl sahiplerinden başkasını düşünmez.** (Bakara, 269) Bunları ancak olgun akıl sahipleri anlayabilir.

Allah rızası için muhtaçlara harcadığımız her nafakayı veya her adağı Allah mutlaka bilir ve mükâfatını ihsan eder. Verdiğini başa kakarak ve adaklarını yerine getirmeyerek nefislerine zulmedenlerin yardımcısı yoktur. (Bakara, 270) Birine yardımda bulunmuşsak ona sadaka vermişsek ya da ona zamanımızı infak etmişsek ama o bunu boşa kullanmışsa önemli değil; amelimiz salihse inşaallah kabul olur. Çünkü Allah rızası için yapılan, zâyi olmaz. Kötülük eden, kendisine eder. Kimse Rabbini kandıramaz.

Eğer sadakaları ve zekât benzeri hayırları açıktan verirsiniz başkalarını teşvik etme bakımından ne güzeldir. Eğer onları gizli olarak fakirlere verirsiniz işte bu riya, gösteriş olmaması bakımından sizin için daha hayırlıdır. Allah bununla sizin günahlarınızı bir kısmını bağışlar, Allah işlediklerinizden hakkıyla haberdardır. (Bakara, 271)

Ey Muhammed! Onları (müşrikleri) bir de sadaka vererek doğru ve hak yola eriştirmek senin görevin değildir. Senin görevin yalnızca tebliğdir. Fakat Allah niyet ve amellerine göre dilediğini hidayete erdirir. Allah yolunda hayır olarak harcadığınız her şey kendi iyiliğiniz içindir. Zaten siz müminler ancak Allah'ın rızasını isteyip kazanmak için harcarsınız. Böylece hayır olarak sarf ettiğiniz her şeyin karşılığı size fazlasıyla ödenir, sizin hakkınız asla yenmez. (Bakara, 272)

Sadakalar kendilerini Allah yolunda ilim ve hizmete adanmış olan ve yeryüzünde dolaşp kazanamayan fakirler içindir ki iffetleri, utanıp isteyememeleri sebebi ile gerçek hallerini bilmeyen onları zengin zanneder. Sen onları simalarından tanırsın onlar yüzüzlük edip insanlardan bir şey isteyemezler. Hak yolunda hayır namına ne verirseniz muhakkak ki Allah onu hakkıyla bilendir. (Bakara, 273)

İlim öğrenmekle meşgul olan talebelere, öğrencilere verilen sadakalar daha makbuldür.

Mallarını gece gündüz gizli ve açık Allah yolunda hayır ve hayır işlerine harcayanlar var ya işte onların Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmayacaklardır. (Bakara, 274)

Buraya kadar mal ile olan infaktan bahsettik. Diğer infak türlerinden de bahsedelim:

İlim infakı: İlmin de infakı vardır, neyi biliyorsak onu bilmeyenlere öğretmek, aktarmak zorundayız. Her ne öğrendiysek; bir ayet mi öğrendik, bir hadis mi öğrendik gidip insanlarla paylaşmak gerekiyor, yazmak, üretmek, uygulamak gerekiyor. O zaman ilmin infakını yapmış oluyoruz. Kim neyi biliyorsa onunla fayda sağlayacak bir yol bulmalı. Birbirimize ihtiyacımız var. Bilgi ve becerilerimizi birleştiresek ne güzel işler çıkar ortaya. Bilen bilmeyene gösterse, nasıl aydınlanır yollar.

Mutluluk infakı: Diyelim mutluyuz, güzel bir hayatımız var. Ne mutlu! O zaman insanları mutlu edecek daha fazla icraat yapmak gerekiyor. Çünkü herkes mutlu değil. Mutlusun ya, mutsuz bir arkadaşının yanına git, ona hediyeler götür, onun hoşuna gidecek bir çiçek al... Onu mutlu et. İnsanlar çok zor şeyler yaşayabiliyor ve nice karanlık günün içinden cılız ışıklarla geçmeye çalışanlar var; madem sana mutluluk verildi bunu infak etmen, başkalarıyla paylaşman, onları mutlu etmen gerekiyor.

İnanıyorum ki mutsuzlar da insanları mutlu edebilir. Mutsuzluğu, kederi ve hüznü en iyi gideren; başka insanları mutlu etmek ve faydalı olmak, bunun inanılmaz bir panzehir olduğunu düşünüyorum.

Sağlık infakı: Eğer yürüyebiliyorsak, sağlığımız yerinde ise bir yaşlının poşetini taşımak, bir çocuğa bakmak, bedenimiz ile yapabileceğin bütün hayır işleri olabilir. Diyelim ki teyze fatura ödeyecek ama o yaşlı gidemiyorsa onun faturasını ödeyebiliriz. Çoğaltılabilir bunlar. Sağlık infakı; bedenini, sağlığını Allah yolunda kullanmak demektir. Verilen bütün nimetlerden infak etmek zorundayız.

Gençlik infakı: Gençlik döneminde zihin çok daha açıktır ve bunu Allah yolunda infak edip doldurmamızdır. Gençlikte yapabileceğimiz işleri artırmamızdır. Gençken yapılabilecek ne kadar şey varsa bunları Allah için yapmalıyız. Gençliğini, güzelliğini Allah'a saklamak da yine en büyük infaklardandır. Burada nefsi kontrol etmek geliyor. Gençlikte insanların kanı deli kaynıyor, herkes kırlarda el ele tutuşup koşmak, gezmek istiyor ama Allah diyor ki: **Zinaya yaklaşmak haramdır.** Gençliğimizden infak edip kendimizi sakınıp Allah'a sığındığımızda Allah'a çok büyük bir borç vermiş oluyoruz. **Yok mudur Allah'a güzel bir borç verecek olan?** (Bakara, 245)

Bizim sahip olduğumuz her şey zaten Allah'ın. Gençliğimiz, güzelliğimiz, paramız, duygularımız, kalbimiz hepsi... Biz zaten Allah'a kulluk yapmak zorundayız, zaten Allah'a boyun eğmek zorundayız ama Allah, yaptığımız yardımları borç olarak aldığı söyler. Allah'a karşı yapmamız gerekenleri yapıyoruz ama O, öyle bakmıyor. **Yok mudur Allah'a güzel bir borç verecek olan?** diyor, size öldüğünüzde geri ödeyeceğim, diyor. Ey benim güzel Rabbim.

Güzel söz infakı: Eğer güzel konuşabilen, hitabeti yüksek biriysen, insanların gönlünü alacak, onları mutlu edecek hoş şeyleri söylememiz gerekir. Ayrıca yazmak da olabilir.

Güler yüz infakı: Bazı insanlara gülmek daha kolaydır bazılarının ise daha zordur. Eğer güler yüzlü biriysen bol bol gülümsemek gerekir. Çocuklara, ağaçlara, insanlara bol bol gülümseyelim.

Size Allah'ın rızık olarak verdiklerinden infak edin denildiği zaman inkâr edenler iman edenlere der ki: Allah'ın yedireceği kimseyi biz mi yedirecekmişiz. Gerçekten siz apaçık bir sapıklık içindesiniz. (Yasin, 47) Mesela birine şu kişinin yardıma ihtiyacı var, yardım edelim dediğimiz zaman diyor ki: "Allah versin." Sana kim verdi? Sana da Allah vermedi mi? Allah senin ona vermeni istiyor.

De ki: Rabbimin rahmet hazinelerine eğer siz sahip olsaydınız harcanır korkusuyla kıstıkça kısırdınız. İnsanoğlu pek cimridir. (İsra, 100)

Allah bizi birbirimize ihtiyaçlı olarak yaratmıştır, bu Allah'ın sistemidir. Muhtaç olanın isyan etmemesi gerekir, bu bir imtihan; elinde olanın vermesi gerekir bu da bir imtihan. Fakir olanın neden ben fakirim diye ezilmemesi gerekir, verenin de ben veriyorum diye kibir yapmaması.

Allahumme salli ala seyyidina Muhammed.

